

RFN współtworzy i kontroluje Europejski Mechanizm Stabilizacyjny

Na szczycie Unii Europejskiej 24–25 marca Niemcy zgodziły się na utworzenie 1 lipca 2013 roku Europejskiego Mechanizmu Stabilizacyjnego (EMS). Środki z tego instrumentu będą przeznaczone na ratowanie nadmiernie zadłużonych krajów strefy euro. Jednocześnie zastąpi on obecnie istniejące fundusze. W zamian za niemiecki wkład do EMS, który wyniesie 27,15% kapitału i gwarancji funduszu, RFN przeforsowała zwiększenie koordynacji gospodarczej w strefie euro w ramach Paktu Euro Plus, do którego zdecydowały się przyłączyć cztery kraje spoza strefy euro, w tym Polska.

EMS będzie dysponował funduszami rządu 700 mld euro, z czego 80 mld euro w gotówce. Niemcy pokryją gwarancje kredytowe o sumie 168,3 mld euro oraz wpłacą 21,7 mld euro bezpośrednio z budżetu federalnego. Kanclerz Angeli Merkel udało się zmienić wcześniejsze ustalenia, według których Niemcy mieli wpłacić połowę gotówki do 2013 roku, który jest rokiem wyborczym w RFN. Według nowych ustaleń niemieckie wpłaty zostaną rozłożone na pięć równych transz wpłacanych do 2017 roku, co zmniejszy presję na niemiecki budżet w roku wyborczym. Ponadto Niemcy dzięki dużemu udziałowi w kapitale EMS będą mieli w praktyce prawo weta wobec każdej decyzji EMS. Pozostałe kraje zgodziły się także na niemieckie postulaty zakazu emisji wspólnych obligacji przez EMS oraz pociągnięcia do odpowiedzialności za ratowanie zadłużonych państw także prywatnych wierzycieli. W ramach Paktu Euro Plus kraje w nim uczestniczące zgodziły się na redukcję długów publicznych poniżej 60% PKB, a także ułatwienie nakładania sankcji na nadmiernie zadłużone kraje. Państwo będzie mogło uniknąć kary, jedynie gdy zgodzi się na to 2/3 krajów.

Najważniejszą reformą szczytu jest utworzenie EMS, który wzmacnia wiarygodność strefy euro w przypadku problemów finansowych krajów należących do tej strefy. Wciąż trudno ocenić rolę Paktu, który formalnie ma mieć charakter umowy międzyrządowej, co niesie ryzyko zwiększenia podziałów w UE oraz dublowania kompetencji rządów krajów w nim uczestniczących z instytucjami europejskimi. Pierwsze cele roczne Paktu mają być wyznaczone w kwietniu. <pop>